

påvirkning eller risiko, men i lige så høj grad mod karakteren heraf. Spørgsmålet om, hvorvidt en påvirkning eller risiko er »betydelig«, afgøres af et samspil mellem påvirkningernes styrke eller karakter og i den sammenhæng følsomheden af den pågældende naturressource, påvirkningens omfang, dvs. størrelsen af det påvirkede område eller antallet af individer, samt et tidsaspekt, herunder om skaden genoprettes naturligt inden for et kort(ere) tidsrum.

Samtidig må det med udgangspunkt i proportionalitetsprincippet lægges til grund, at den betydelige skade eller risiko skal have en sådan karakter, et omfang og en almen interesse for andre end den eller de umiddelbart berørte, at den står i et rimeligt forhold til direktivets krav til de kompetente myndigheders håndtering af miljøskaderne, herunder ikke mindst kravene til supplerende og kompenserende foranstaltninger ved afhjælpning af skader på beskyttede arter og naturtyper og på vandmiljøet.

Der henvises til bemærkningernes afsnit 2.2. nedenfor, og forslag til miljøskadelovens bemærkninger, afsnit 1.2.1.

1.3.5. Hvem er ansvarlig?

De nye regler gælder kun en miljøskade og overhængende fare for en miljøskade i forbindelse med erhvervmæssig aktivitet, f.eks. fra industri, værksteder, sø-, luft-, og landtransport eller landbrug, uanset om aktiviteten er privat eller offentlig.

Det er i udgangspunktet den, der driver den virksomhed eller det anlæg, som en overhængende fare for miljøskade eller en miljøskade stammer fra, som er ansvarlig for skaden – dvs. den ansvarlige for driften. Der kan være tale om såvel forurenende erhvervmæssige aktiviteter, som andre erhvervmæssige aktiviteter, såsom f.eks. skovfældning eller oprensning af vandløb.

Der henvises til bemærkningernes afsnit 4.2. og afsnit 5 nedenfor.

Ansaret er imidlertid delt mellem på den ene side den for driften ansvarlige i sin egenskab af at være bruger af et produkt og på den anden side en producent eller importør af produktet på udvalgte områder:

Hvis der er tale om anvendelse af handelsgødning til jordbrugsmæssige formål, anvendelse af modificerede organismer (GMO'er), pesticider eller biocider er producenten eller importøren den ansvarlige, hvis skaden er sket som følge af fejl i produktet, eller hvis der er tale om en udviklingskade. En udviklingskade er kendetegnet ved, at forureningen indtræder,

selv om man ifølge den tekniske og videnskabelige viden på tidspunktet for aktiviteten ikke anså aktiviteten for at ville forårsage en skade. Man kan sige, at der er tale om en skade, som følger af en ikke-erkendt fare, som heller ikke burde have været erkendt. Brugeren skal dog kunne godtgøre, at produktet er håndteret forsvarligt og i overensstemmelse med forskrifterne.

Også producenten eller importøren af affaldsstoffer (f.eks. slam) og husdyrgødning, der bruges til jordbrugsformål, er ansvarlig, forudsat skaden er sket som følge af fejl ved produktet. På disse områder vil ingen kunne gøres ansvarlig for såkaldte »udviklingskader«.

Der henvises til bemærkningernes afsnit 4.7. nedenfor.

1.3.6. Hvad skal den ansvarlige umiddelbart gøre?

Umiddelbart efter, at en miljøskade er sket eller en overhængende fare for en miljøskade er indtrådt, skal den ansvarlige for driften træffe alle de praktisk gennemførlige tiltag til at afværge den overhængende fare eller begrænse skadens omfang og forhindre yderligere skade. Det skal ske på eget initiativ, også selvom tilsynsmyndigheden endnu ikke har taget stilling til, om der er tale om en miljøskade eller overhængende fare for en miljøskade.

Den ansvarlige for driften har også pligt til straks at underrette tilsynsmyndigheden om alle relevante aspekter af situationen i tilfælde af en overhængende fare for en miljøskade eller en allerede indtrådt miljøskade. Dette skal også ske på eget initiativ.

Der henvises til bemærkningernes afsnit 2.3 og 4.8. nedenfor

1.3.7. Hvilke typer af ansvar gælder?

Alt afhængig af hvilken lov på miljø- og naturområdet, som miljøskaden eller den overhængende fare for en miljøskade er omfattet af, kan der være tale om forskellige former for ansvar. Dette skyldes, at direktivet fastlægger

- et ubetinget ansvar for en lang række erhvervsaktiviteter, som er anført i bilag III til direktivet (omfatter størstedelen af foreninger, anvendelse af modificerede organismer (GMO'er), vandopstemning og vandindvinding), og
- et skyldbaseret ansvar for alle andre erhvervsaktiviteter, der forårsager en skade på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder.

Der henvises til bemærkningernes afsnit 4.2. nedenfor.